

Den nya tidens äldreomsorg

Västeråsmoderaternas program för
äldreomsorg 2022 - 2026

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Valfrihetens förutsättningar.....	2
Boende för äldre – bygg ut valfriheten	4
Medicinsk säkerhet och kvalitet.....	6
Karriär och förutsättningar för personalen	7
Anhöriga som vårdar och hjälper	9
Teknik och hjälpmedel	9
Mat och nutrition	10
Trygghet för äldre.....	10

Inledning

Vi lever i en tid där livslängden glädjande nog ökar stadigt och där 70 år numer är det nya 50. När dagens aktiva seniorer blir äldre kommer de att ställa högre krav på äldreomsorgen och behovet av valfrihet blir allt större. En ny form av omsorg - som ligger i tiden - måste därför införas. Valfriheten och det individuella valet måste vara i fokus samtidigt som det ska vara tryggt att bli gammal i Västerås.

Det samlade behovet av omsorg ökar. Det behovet har Västerås som kommun en skyldighet att tillgodose. När den egna kraften inte räcker till ska man mötas av respekt, kvalitet inom omsorgen och av stor självbestämmanderätt. Ingen ska behöva känna oro inför att bli gammal. Omsorgen handlar om trygghet och värdighet, såväl som möjligheter och valfrihet. Äldreomsorgen måste därför reformeras, efter att ha betalat skatt och arbetat ett helt liv förtjänar västeråsarna högsta möjliga livskvalitet på ålderns höst.

Viljan till valfrihet och inflytande över sitt liv förändras inte i och med åldrande. För oss moderater är egenmakten och möjligheten till att välja och välja bort centrala begrepp. Senast när Moderaterna var med och styrde i Västerås infördes valfrihet inom hemtjänsten. Det har resulterat i att äldre i Västerås har fler alternativ att välja mellan idag. Detta har bidragit till bättre kvalitet inom hemtjänsten, högre nöjdhet och att Västerås har fått flera nya företagare. Nästa steg är att tillåta omsorgsföretag att upphandla hemsjukvård av annan utförare. Det ger fler utförare och innebär att även mindre företag kan startas. Valfrihet och kvalitet ökar därmed inom hemtjänsten.

Nu behöver samma kvalitet överföras till våra äldreboenden. Vi behöver stärka rätten för äldre att kunna välja vilket äldreboende som man ska flytta in på och kunna säkerställa att det finns flera olika alternativa utförare att välja mellan. För oss moderater är det en självklarhet att det är boendet som ska anpassas efter den äldres behov och inte tvärtom. Vi vill därför införa det vi kallar för äldrepeng, där resursen följer individen och där makten överflyttas från systemet till personen.

En viktig utgångspunkt för oss moderater är att äldreomsorgen även fortsättningsvis ska finansieras gemensamt och ges efter behov. Den äldres vilja ska alltid vara i centrum och alla äldre i Västerås ska på lika villkor och utefter sina egna behov ha möjlighet att fritt välja det alternativ som passar dem bäst. Staden ska se till att vår hemtjänst och våra äldreboenden håller en bra kvalitet, en hög medicinsk säkerhet och erbjuder en god omvårdnad för alla de äldre som behöver den hjälpen.

Den nya tidens äldreomsorg innebär en trygg omsorg som utgår från individen, den personliga viljan och det individuella behovet. Enligt nedanstående avsnitt utvecklar vi vår Moderata vision om den nya tidens äldreomsorg och hur vi ser på vägen dit.

Valfrihetens förutsättningar

För att det ska finnas förutsättningar för valfrihet måste staden ta tillvara på alla som vill arbeta och driva verksamhet inom äldreomsorgen. Spelreglerna ska vara långsiktigt förutsägbara, ersättningen tillräcklig och onödiga krav som hindrar nya alternativ måste bort.

Valfrihet inom hemtjänsten ska råda dag och natt, oavsett om man bor i centrala Västerås eller på landsbygden. Vi moderater vill därför införa förstärkta ersättningar för resor, avböjda besök och för dubbel bemanning för att möjliggöra att fler utförare än kommunens egenregi kan vara verksamma på landsbygd och under natt. Idag konkurrerar egenregin ut övriga utförare eftersom staden täcker upp för den egna förlusten som uppstår vid för låga ersättningar. En ny ersättningsmodell för hemtjänst och hemvård måste därför införas som säkerställer konkurrensneutralitet. Lika förutsättningar möjliggör att alla utförare kan vara verksamma i alla delar av staden och på landsbygden, dag såväl som natt.

Ett omsorgsföretag ska kunna upphandla hemsjukvård av annan utförare. Det måste vara möjligt för utförare att specialisera sig på antingen vård eller omsorg och att olika utförare samverkar om att utföra vård och omsorg. Det möjliggör att även mindre, specialiserade företag kan bli godkända som utförare av hemtjänst eller hemvård, vilket ökar utbudet och valfriheten för enskild såväl liksom kvaliteten i verksamheten.

Vi vill införa LOV:en för särskilt boende eller en så kallad äldrepeng, där kommunen gör behovsprövningen som i sin tur genererar en ekonomisk option, som gör det möjligt för den enskilde att själv välja sitt boende. På så vis skapas egenmakt för individen samtidigt som det ger incitament för utförare att starta upp nya verksamheter och därmed ökar valfriheten. På så vis kommer västeråsarna själva också att ytterst styra vilka äldreboenden som ska finnas kvar i Västerås och inga omtyckta boenden kan läggas ned.

Med valfrihet även för äldreboenden ökar förutsättningarna för flera nya utförare som själva planerar, finansierar och bygger nya boenden. Det har genom åren visat sig att privata utförare har kunnat förutse behovet av äldreboenden bättre än kommunen och därmed avhjälpt brist på äldreboendeplatser. Det behövs alltså fler utförare för att få en långsiktigt hållbar äldreomsorg. Alternativa utförare innebär därmed en trygghet för kommunens möjligheter att tillhandahålla äldreomsorg.

En problematik på särskilt boende idag är att äldre inte fullt ut får de insatser som är behovsbedömda. Ofta är det insatser som aktiviteter, utevistelse och promenader som inte utförs. Det finns en skillnad mellan graden av uppfyllelse av behovsbedömda insatser inom hemtjänsten och på särskilt boende. Det är oacceptabelt. För att säkerställa att de som bor på särskilt boende får de insatser som är behovsbedömda måste en ny ersättningsmodell för äldreboenden införas som bygger på vårdtyngd i olika nivåer. På så vis fördelas resurserna till dit de ska vara och det säkerställer att inte ekonomi är en faktor som bidrar till att insatser inte genomförs. Samtidigt ställer en ny ersättningsmodell krav på mer detaljerade individuella vårdplaner som den enskilde i högre grad då själv kan påverka. Vårdplanerna måste också följas upp i större omfattning.

Det är viktigt att ha en god dialog mellan staden och övriga utförare för att skapa erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling. Staden ska granska utförare för att säkerställa beställd kvalitet, men utöver avtalsgranskning ska också dialog och en aktiv avtalsförvaltning ske. Det är viktigt för Västerås med ett bra företagsklimat och att staden är en förutsägbar affärspartner att lita på för att det ska etableras fler aktörer som vill verka i vår stad. Vi vill också skapa ett råd där utförare träffas

regelbundet och diskuterar utvecklingsfrågor, etiska frågor och utbyter goda exempel.

Stadens granskning av utförare är viktig för att säkerställa kvaliteten i upphandlad verksamhet. Det är också viktigt att granskningen sker på ett konkurrensneutralt sätt. Samma enhet som sköter upphandlingar inom stadens äldreomsorg ska därför inte också granska verksamheterna. Vi moderater vill därför centralisera äldrenämndens upphandlingsenhet. Äldrenämnden sköter därefter granskning och kontrollerar avtalsuppfyllelse. Med jämna mellanrum bör den egna granskande enheten kvalitetsäkras genom en extern oberoende granskning, vilket ger möjlighet till utveckling av arbetsmetoder och kvalitet samt stärker förtroendet för stadens granskning.

Genom valfrihet för äldre öppnas en större marknad för fler utförare vilket också ger möjlighet för anställda att söka arbete hos fler arbetsgivare. Några personer väljer också att starta eget.

Ökade förutsättningar för valfrihet ger större och bredare efterfrågan och därmed fler aktörer, vilket skapar möjligheter och leder till en positiv utveckling. Moderaternas förslag för att främja valfrihet och kvalitet inom äldreomsorgen är:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- införa äldrepenning för äldreboende och ge egenmakt till individen
- införa en ny ersättningsmodell för särskilt boende som fördelar resurser utifrån vårdtyngd, vilket gör att behovsbedömda insatser utförs i större omfattning
- ställa högre krav på detaljerade individuella påverkbara vårdplaner som ska följas upp
- införa en ny konkurrensneutral ersättningsmodell för hemtjänst
- införa en kontrollerbar ersättningsmodell för hemsjukvård.
- införa ersättning för dubbel bemanning, resor och för avböjda besök så att alla utförare kan verka på landsbygden
- gör det möjligt för hemtjänstföretag att kunna upphandla hemsjukvård av annan utförare
- främja bättre samverkan med utförare genom att kombinera avtalsgranskning med avtalsförvaltning
- införa ett utförråd för erfarenhetsutbyte och fördjupad dialog
- centralisera och kvalitetssäkra äldrenämndens upphandlingsenhet
- kvalitetssäkra den egna granskande enheten

Boende för äldre – bygg ut valfriheten

För att öka tillgängligheten till äldreboenden, minska köerna, samt komma tillrätta med otryggheten som många äldre känner i ordinarie boende, behöver Västerås stad bygga ut och öka antalet trygghetsboenden. Detta skulle underlätta för bland annat medflyttare och äldre västeråsare som har få hemtjänsttimmar, men som känner

otrygghet i sitt ordinära boende. Ett trygghetsboende är till för äldre som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem.

Idag har kommunen sedan flera år tillbaka ett stort antal tomma servicehuslägenheter som kostar stora pengar och som inte kan fyllas med boende eftersom en beviljad plats är kopplad till en strikt biståndsbedömning. Servicehusen fyller alltjämt en viktig funktion och ska finnas kvar i Västerås, men delar av det stora antalet tomma servicehuslägenheter kan istället omvandlas till trygghetsboenden.

Vi moderater ser även att det behöver finnas flera olika upplåtelseformer av äldreboenden. I dag är den stora majoriteten hyreslägenheter, men det bör i framtiden finnas möjlighet till kollektiv, andelar i ekonomiska föreningar, bostadsrätter och ägarlägenheter. En större variation av upplåtelseformer kan underlätta för en del äldre att sälja sin gamla bostad för att på så vis ändå fortsatt ge möjlighet till låga boendekostnader i en ägarlägenhet.

Vi vill att det under mandatperioden byggs olika kombinationer av lägenheter, trygghetsboende, särskilt boende, servicehus och äldreboende i närheten av varandra i Västerås. Om en partner blir sjuk medan livskamraten är frisk kan det, utöver parboendegaranti, vara bättre för båda att kunna bo i anslutande boenden än tillsammans på ett äldreboende. Det ska finnas olika alternativ.

Kombinationsboenden ska också karakteriseras av möjligheten till ett hälsofrämjande arbetssätt hos personalen som mer ska ha en stödjande roll. I området ska det finnas naturliga aktiviteter som liknar vardagslivets mötespunkter som en livsmedelsbutik och café. Allt för att ha så många alternativ som möjligt och ge äldre med omsorgsbehov möjlighet att finna den bästa lösningen för just dem. Det är också viktigt att tänka framåt och att erfarenheterna under pandemin får genomslag i framtida byggnation inom äldreomsorgen.

Vi vill införa en boendegaranti för äldre som har många hemtjänsttimmar. Det innebär att när en äldre har ett visst antal timmar hemtjänst i veckan ska man utan ny behovsprövning erbjudas en plats i äldreboende eller i servicehus, beroende på omfattning av behovet och om så önskas. När du har behov av samhällets stöd för att kunna bo kvar i din bostad eller i en bostad som är anpassad efter dina behov så ska du kunna få det. I Västerås ska möjligheterna till bostadsanpassning vara rättvisa och reglerna tydliga.

Vi moderater ser gärna att alternativa utförare själva väljer att finansiera, bygga och driva äldreboenden i Västerås. Staden måste skapa långsiktiga förutsättningar för en utökad valfrihet genom Lagen om valfrihet (LOV) även inom äldreboende.

Precis som äldre idag har rätten att få välja mellan olika hemtjänstutförare måste det bli lika självklart att själv få välja mellan olika typer av särskilda boenden, det vill säga mellan offentliga och privata utförare och äldreboenden med olika inriktning. Moderaterna vill skapa förutsättningar för friheten att välja äldreboende genom att:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- införa Lagen om valfrihet (LOV) för äldreboende

- planera för trygghetsboenden i centrum och i områden där många äldre redan bor i dag
- bygga kombinationsboenden med äldreboenden, gruppboenden, servicehus och trygghetsboenden i anslutning till varandra
- låta erfarenheterna från pandemin få genomslag i framtida byggnation av äldreboenden
- bygga om tomma servicehus till trygghetsboenden
- införa boendegaranti till äldreboende för äldre med många timmar hemtjänst.
- fortsätta med parboendegaranti för de som önskar
- värna en bostadsanpassning som ger äldre möjlighet att bo kvar i hemmet när den önskan finns

Medicinsk säkerhet och kvalitet

Den medicinska säkerheten och kvaliteten inom omsorgen måste förstärkas. I en tid där äldre glädjande nog lever allt längre ställs större krav på vård och medicinskt kunnande och kompetens inom omsorgen.

Moderaternas tidigare förslag om satsning på en förstärkt MAS-funktion, dvs medicinsk ansvarig sjuksköterska och att inrätta en MAR, medicinsk ansvarig för rehabilitering, är genomfört och är ett viktigt steg i rätt riktning. Nu måste även läkarnärvaron förstärkas. Vi moderater vill därför införa en MAL inom äldreomsorgen, en medicinsk ansvarig läkare och/eller en strategisk läkartjänst.

Vi vill även utöka sjuksköterskenärvaron för att avlasta undersköterskorna, för att bättre kunna kvalitetssäkra den medicinska delegeringen och därmed öka den medicinska säkerheten.

En språksatsning i det svenska språket och att bygga in ett lärande i organisationen är fortsatt viktigt för den medicinska kvaliteten inom omsorgen. Vi moderater vill se över kraven för de medicinska delegeringarna för att motverka medicinska avvikelser. Projekt för att minska de alltjämt ökade fallincidenterna måste genomföras. Regelbundna läkemedelsgenomgångar ska genomföras i samråd med läkare och i samverkan med Regionen för att minska negativa effekter av felmedicinering och för att fånga upp ordinationer som behöver uppdateras.

Alltför många, framför allt multisjuka äldre, blir kvar på korttidsplats trots att de är medicinskt färdigbehandlade. De äldre är utskrivningsklara från sjukhuset, men har inte möjlighet att flytta hem eller tillbaka till ett äldre- eller serviceboende i kommunen och blir då kvar på korttidsboende. Intensiv hemvårdsrehabilitering möjliggör tryggare, snabbare och lättare hemgång efter sjukhusvistelse och innebär ett utökat stöd till dess att förmågorna är återhämtade. På så vis får äldre vistas i sin trygga hemmiljö, ett utökat stöd efter sin sjukperiod och inte behöva vistas på tillfälligt korttidsboende i onödan.

Äldreomsorgen är i en återhämtningsfas efter första vågen i covid-pandemin och den fortsatta utvecklingen är osäker. Det är fortsatt viktigt att upprätthålla skyddsrutiner och att ha ett lager av skyddsmaterial. Vaccinationstäckningen hos personalen är en avgörande skyddsfaktor för de äldre inom omsorgen. Vi moderater vill därför upprätta

en riktlinje för omplacering av ovaccinerad personal som möter sköra, multisjuka och de mest utsatta äldre. Vi vill även se över möjligheten att införa vaccinationskrav vid nyanställning samt möjligheten att använda vaccinationspass vid besök i gemensamma lokaler på särskilt boende. Farlig smitta måste på alla sätt begränsas och möjligheter inom ramen för gällande lagstiftning ska bevakas noga så att insatser kan göras snabbt.

En utökad samverkan med Region Västmanland är också viktig kopplad till införandet av god och nära vård. Förslag från Moderaterna i Regionen om att inför särskilda äldreomsorgar är välkomna och staden har allt att vinna på en nära samverkan.

För att staden ska fullgöra sitt uppdrag inom omsorgen krävs både en förstärkt medicinsk säkerhet inom stadens verksamhet och en närmare samverkan med Region Västmanland genom följande moderata förslag:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- inför intensiv hemvårdsrehabilitering för tryggare, snabbare och lättare hemgång
- inför att handläggare dygnet runt kan ta biståndsbeslut om akut boende.
- säkerställ att rehabilitering startar redan på korttidsboendet
- inför en medicinskt ansvarig läkare, MAL, alternativt en strategisk läkartjänst.
- utöka sjuksköterskenärvaron
- översyn av de medicinska delegeringarna
- riktade projekt för att minska fallolyckorna
- regelbundna läkemedelsgenomgångar för att minska negativa effekter av felmedicinering
- inför en riktlinje för omplacering av ovaccinerad personal
- se över möjligheten att ställa krav på vaccination vid nyanställning
- se över möjligheten att använda vaccinpass vid besök i gemensamma lokaler på särskilt boende
- utökad samverkan med Region Västmanland

Karriär och förutsättningar för personalen

Vi moderater vill återinföra begreppet yrkesstolthet inom äldreomsorgen. Få uppgifter är så viktiga och har en så avgörande betydelse i samhället som omsorg om våra äldre. Personalens insatser måste därför lyftas och det måste även finnas utvecklingsmöjligheter och karriärvägar. Omsorgsarbete måste göras attraktivt för att skapa en god arbetsplats, få en bättre arbetsmiljö och för att staden på sikt ska klara av det kommande, stora rekryteringsbehovet.

Vi moderater vill därför införa karriärtjänster för personalen. Det måste vara möjligt att växa som anställd i Västerås stad både löne- och ansvarsmässigt. I stället för att personal lämnar organisationen och sedan hyrs in ska det vara möjligt att växa inom den befintliga organisationen. Det ska finnas utbildningsmöjligheter på olika vis som främjar kompetensutveckling och som gör omsorgen till en attraktiv arbetsplats, som

t.ex. fördjupnings- eller yrkesutbildningar eller möjlighet för anställda inom hemtjänsten att ta körkort.

Vi moderater vill även genomföra en så kallad chefsatsning så att varje chef har ansvar för färre medarbetare, vilket skapar ett nära ledarskap, större möjligheter till en tillitsbaserad styrning och en bättre arbetsmiljö. De delade turerna är glädjande nog på väg att avskaffas, vilket innebär en avsevärt förbättrad arbetsmiljö. Heltid som norm är också på väg att införas.

Inom omsorgen finns skiftande arbetsuppgifter som i sin tur kräver olika kompetens. Om varje anställd är på rätt plats och gör rätt sak blir omsorgen både mer ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Det är därför en god idé att återinföra vårdbiträden för vissa arbetsuppgifter inom äldreomsorgen. Det i sin tur möjliggör en annan lönestruktur när arbetets art skiljer sig åt utifrån krav och ansvar.

När det gäller personalen för demensboenden inom Västerås stad är vår målsättning att vi ska ha ett demensboende där hälften av personalen ska vara utbildade Silviasystrar. Det innebär att undersköterskorna deltar i en utbildning som syftar till att de ges en unik spetskompetens som vårdare och handledare inom demensvård.

För att säkerställa kvaliteten och medicinsk säkerhet inom äldreomsorgen måste personalens kunskaper i svenska språket vara begriplig och god. En språksatsning hos befintlig personal måste därför genomföras och inte bara omtalas. Krav måste också ställas på ändamålsenliga språkkunskaper vid nyanställning.

Vi vill se över möjligheten att låta staden anställa ungdomar till stadens äldreboenden under helger och sommarlov som ett extra stöd till de äldre och som ett komplement till ordinarie personal. Tanken är att ungdomarna ska ordna aktiviteter och umgås med de äldre som ett sätt att öka kvaliteten i de äldres tillvaro. Det kan handla om allt från att gå promenader och grilla korv till att sitta och läsa tidningar eller spela spel. Samtidigt som de äldre får en roligare vardag får även ungdomarna in en fot på arbetsmarknaden och bredare erfarenheter.

Staden är skyldig att tillhandahålla arbetskläder till personalen. Arbetskläder är en fråga om både säkerhet för personalen, en hygienfråga samt en fråga om det professionella intrycket. Det har väckts frågor om staden tillhandahåller arbetskläder likvärdigt till alla anställda. För oss moderater är det en självklarhet att så ska ske.

Personalen är den viktigaste resursen inom omsorgen. För att behålla befintlig personal och kunna möta det kommande, stora rekryteringsbehovet måste staden satsa på personalens förutsättningar genom följande moderata förslag:

- lyfta och främja yrkesstoltheten inom äldreomsorgen genom riktade projekt
- bevaka borttagandet av delade turer och införandet av heltid som norm
- inför karriärtjänster för personalen inom äldreomsorgen
- genomför en chefsatsning för ett mer nära ledarskap
- genomför språksatsningen i det svenska språket
- ställa språkkrav i svenska vid nyanställning
- anställa ungdomar som komplement till ordinarie personal under helger
- beställa ett demensboende där hälften av personalen är utbildade Silviasystrar
- återinföra vårdbiträden för vissa arbetsuppgifter inom äldreomsorgen.

- ge möjlighet för anställda inom hemtjänsten att ta körkort (förmånsbeskattas)
- främja fördjupnings- och yrkesutbildning inom omsorgen
- göra en översyn av behovet av arbetskläder inom omsorgen

Anhöriga som vårdar och hjälper

Anhöriga som hjälper närstående i vardagen utgör en stor och viktig del i omsorgen för dem som behöver stöd och hjälp. De gör en enorm insats som är mycket värdefull. Det är därför viktigt att anhöriga känner sig trygga med vetskapen att de kan få avlastning och stöd när de behöver det.

När en nära anhörig behöver hjälp av hemtjänst eller bo på särskilt boende är det en svår process för anhöriga. Inom staden finns en viktig funktion med anhörigstödjare vars viktiga roll behöver förstärkas för att ge råd, stöd och lämna information.

Utöver personalen är anhöriga en mycket viktig resurs för en god omsorg och bra livsvillkor när man är äldre. Den resursen måste värnas genom följande moderata förslag:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- förbättra villkoren för avlösarservice för anhörigvårdare
- förstärka funktionen anhörigstöd inom kommunen

Teknik och hjälpmedel

Idag sker många möten och samhällskontakter digitalt. Det breder ut sig ett allt större digitalt utanförskap hos äldre personer. Staden bör upphandla en digital support dit äldre kan vända sig på ett säkert och tryggt sätt. Det digitala utanförskapet måste motverkas och äldre bjudas in i den nya digitala världen.

Den digitala och tekniska utvecklingen förbättrar och kan underlätta vardagen för många äldre. Det är viktigt att fortsätta denna utveckling så att många äldre kan bli tryggare och få stöd på nya sätt. Till exempel finns det tekniskt hjälpmedel för den som vill äta själv eller för den som vill duscha utan assistans men som inte har motoriken. Användning av olika tekniska hjälpmedel sker så klart i samråd med och efter medgivande från den äldre.

Den moderna tekniken ska användas för att skapa en bättre omsorg och för att öppna nya möjligheter till bland annat sociala kontakter genom följande moderata förslag:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- motverka det digitala utanförskapet hos äldre genom att upphandla en digital supporttjänst
- ge mer information om tekniska hjälpmedel till äldre

- utveckla välfärdsteknologin inom äldreomsorgen genom t.ex. MISTEL

Mat och nutrition

Maten och måltidsupplevelsen är områden som behöver prioriteras högre i äldreomsorgen. Kosten har betydelse inte bara ur närings synpunkt utan även ur ett socialt perspektiv. Vi efterlyser en helhetssyn på kosten. För att måltiderna ska vara något att se fram emot måste hänsyn tas till individuella önskemål och behov. Det finns idag goda exempel i staden som ska spridas så att alla kan få ta del av en fullvärdig måltidsupplevelse med en näringsrik kost. Vi vill se fler utvecklingsprojekt med de äldres måltid i centrum.

En av de vanligaste orsakerna till att äldre hamnar på sjukhus är undernäring och uttorkning. Detta är ett faktum som naturligtvis är oacceptabelt. Det är viktigt att medarbetare inom omsorgen får adekvat utbildning och vidareutbildning kring kostens betydelse.

Maten skall vara både tilltalande och näringsrik. Upplevelsen av god mat ger en känsla av värdighet och livskvalitet.

Maten är inte bara nödvändig utan även ett glädjeämne och en möjlighet till social samvaro. Följande moderata förslag bidrar till fokus på matsituation och nutrition:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- återinför den nylagade maten inom hemtjänsten
- ge äldre möjlighet att köpa och äta lunch i stadens skolor
- inför utmärkelse till det äldreboende som har den bästa maten
- skapa matlag bland äldre som har förmåga men kanske inte kunskaperna att laga egen mat
- säkerställa att hemtjänstpersonal har matlagningskunskap
- starta fler utvecklingsprojekt med äldres måltid och nutrition i centrum

Trygghet för äldre

Alla människor vill känna sig trygga. Upplevelsen av trygghet skiftar naturligtvis mycket mellan olika människor. Alla behöver vara en del av ett sammanhang, kunna delta i sociala aktiviteter tillsammans med andra, ha människor runt omkring som bryr sig samt göra meningsfulla uppgifter. Det stärker människors livskvalitet och bidrar till en bättre hälsa. Det är viktigt att vi utvecklar våra mötesplatser för äldre och att vi främjar samverkan med civilsamhället som tillhandahåller stor del av utbudet av aktiviteter för äldre.

Trygghet kan också handla om yttre omständigheter som att det ska vara tryggt och snyggt i Västerås. Till exempel ska gatlyktor lysa på kvällen och en fungerande

snöröjning på vintern är en del av den viktiga samhällsservicen som måste finnas. Västerås upplevs idag som otryggt på flera platser och vi moderater vill i samverkan med Polisen därför införa kameraövervakning och skapa trygga stråk i Västerås. Lokala ordningsvakter bör användas på platser som upplevs som otrygga. Det här är en aktuell fråga för alla Västeråsare men i synnerhet för äldre utsatta personer.

Våld mot äldre tar inte pension och det är viktigt att staden ständigt arbetar för att motverka förekomsten av detta. Våld mot äldre är komplext och kan utföras inte bara av en partner utan av anhöriga eller av personal. Ofta är omsorgspersonalen den man som äldre möter i en svår situation och det är därför viktigt att personalen har kunskap för att kunna fånga upp problem och vetskap om vad de ska göra för att kunna hjälpa till. Det är viktigt att all personal genomgår utbildning om våld mot äldre och att det finns checklistor för hur man ska agera om man stöter på problemet.

Den psykosociala situationen och känslan av ensamhet kan bidra till otrygghet. Det är viktigt att på alla sätt eliminera onödiga källor till rädsla och otrygghet. Medborgarna måste känna tilltro till Västerås stad. Det är viktigt att det är allmänt känt vad äldreomsorgen innebär. Om och när behovet uppstår ska man veta att det finns en bra hjälp att få. Här behöver informationsinsatserna förstärkas. En snabb och säker biståndsbedömning är grunden för att få rätt hjälp när man behöver det, där extra hänsyn ska tas till oro och ensamhet.

Vi moderater vill införa en kontinuitetsgaranti inom hemtjänsten så att man som äldre inte behöver träffa så många olika medarbetare. Det är orimligt att man som idag inte har möjlighet att känna igen någon ur omsorgspersonalen. En personlig kontakt och igenkännandet är en viktig trygghetsfråga kopplad till omsorgen. Vi moderater vill därför införa en fast omsorgskontakt.

Kommunikation är helt avgörande för upplevelsen av trygghet inom omsorgen. Det måste därför säkerställas att all personal kan prata bra och begriplig svenska. En språksatsning hos personalen måste genomföras och kontinuerliga språkinventeringar göras.

När omsorgen brister och om man inte får de biståndsbedömda insatserna inom rimlig tid ska det utgå en ekonomisk kompensation. Vi moderater vill införa ett sanktionssystem för utförare kopplat till insatser som brister eller inte utförs. Individens självbestämmande måste stärkas och det måste finnas verktyg för att motverka bristande omsorg. Vi vill också att de individuella vårdplanerna blir mer detaljerade och att de följs upp på ett bättre sätt, se avsnitt Valfrihetens förutsättningar.

Många av de faktorer som bidrar till exempelvis ensamhet är svåra att från politiskt håll förändra. Vad politiken däremot kan göra är att ge goda förutsättningar till frivilligorganisationer att verka och också tillhandahålla ett kulturutbud och olika mötesplatser som lockar äldre. Det är också möjligt att göra insatser som motverkar det digitala utanförskapet.

Naturligtvis ska trygghetsmätningar genomföras och utredning ske om hur tryggheten för äldre kan stärkas. Frågan om trygghet måste ständigt finnas på agendan.

Trygghet är en fråga som bör iakttas i alla sammanhang och som är kopplad till alla politiska områden. En förstärkning av upplevd trygghet kan uppnås genom följande moderata förslag:

Västeråsmoderater arbetar för att:

- riktade informationskampanjer om vad äldreomsorgen i Västerås innebär för att ge kunskap om vilken hjälp som finns att få utifrån realistiska förväntningar
- främja samverkan med föreningar och civilsamhälle för att få ett större utbud av aktiviteter för äldre
- ta fram en broschyr, riktad till äldre, om brottsförebyggande åtgärder
- arbeta för att motverka våld mot äldre genom utbildning och information
- använda lokala ordningsvakter på platser som är otrygga
- införa kameraövervakning med trygga stråk i Västerås city
- arbeta för ett tryggt och snyggt i Västerås
- införa en kontinuitetsgaranti inom hemtjänsten
- införa en parbogaranti inom särskilt boende
- säkerställa att äldre inom omsorgen har en fast omsorgskontakt
- införa ett sanktionssystem för utförare kopplat till bristande eller ej utförda insatser
- göra kontinuerliga språkinventeringar och utbildningsinsatser för personalen i svenska språket
- utöka tillgången på kulturaktiviteter på servicehus och äldreboenden.
- öka antalet kulturaktiviteter till personer som har hemtjänst
- införa kontaktpersoner för äldre i samråd med civilsamhället
- Motverka det digitala utanförskapet hos äldre
- ständigt ha frågorna om trygghet, valfrihet och egenmakt högst på den moderata agendan